

Rókatánc

Fekete István klasszikusát, a *Vuk* című meseregényt vitte színre a Nagyvárad Táncegyüttes, a nagyszínpadi bemutató februárban volt a Szigligeti Színházban. A Györfi Csaba által rendezett-koreografált táncszínházi előadás csupa játékosság, csupa ötletesség, csupa rőt ragyogás. Összművészeti alkotás, amelyről elmondható, hogy afféle igazi szeretemelőadás, amit érdemes többször megnézni, hiszen jót tesz az ember lelkének. Kezdődjék hát a róka-móka!

Ki szeretne segíteni Vuknak, a kis rókának? Vuknak, aki kicsi, éhes és fázik. És elárvult... Bizony, mindenki segítene, a Simabőrűek népéhez tartozók is, mindenki, akinek lelkében lakozik legalább egy csöppnyi jószág.

Aki már látta a kultikus rajzfilmet, illetve olvasta Fekete István csodaszép művét, annak is új élményt ad e rókatánc. Jó érzés beleszöppenni, belekóstolni ebbe a különleges világba, a rókalét rejtelseibe.

A narrátor Rá, a szürke varjú. A vagány varjú rollerezik, miközben például Republic-meg Szécsi Pál-számokat dalolgat. Jóval fontosabb szerepet kap az előadásban, mint a regényben vagy a rajzfilmben. Nem áskálódó, inkább megfigyelő. Mindent lát, mindent hall,

A rókák szabad népe és Rá, a varjú

mindent tud, és mindent elmond. Frappánsan, sziporkázó humorral. Vérbeli mesélő és mókamester.

Megismerhetjük Vuk családját. A családfejt, a türelmes és jó férjet, a kölykeire büszke Kagot és a gyermekeit utolsó vérig óvó anyát, a szemrevaló rókamenyecskét, Inyt.

A rókáknak roppant óvatosaknak kell lenniük, hiszen rengeteg veszély leselkedik rájuk. „Úgy menj saját váradba is, mintha másé lenne...” Tartani kell a Simabőrű ármánykodásától és az áruló, embert kiszolgáló Vahurtól, a vadászkutyától. A rókatanya bejáratához tett újságpapír is baljóslatú, azt jelenti: ott járt a Simabőrű, s rosszat akar.

Az állatok magatartását, néhány főbb jellemvonását kiválóan jelenítik meg a táncok. Kag és Vahur kergetőzését, fogócskáját, a kis Vuk ismerkedését a sünnel, nyúllal, békával, vadkacsával, a mulatságos és látványos ámuldozásait, rácsodálkozásait, vadászási kísérleteit. Érdekes összművészeti előadás ez, hiszen a kifejező és csodálatos táncok mellett ötletes a díszlet, szemléletesek, néha bohókásak a vörös és rozsdabarna színekben, ezek különféle árnyalataiban pompázó jelmezek. A zene is magával ragadó, nem utolsósorban pedig a színészi-táncművészi játékot hangsúlyozó, illetve kiegészítő animációk. A rajzok mesélnek vadászatról és menekülésről, bánatról és örömről, az otthon adó rengetegről és az üldözés színterévé változó mezőről, a rókavilág dolgairól, történéseiről.

Fejlődéstörténet egyebek mellett ez a mese. Szól arról, hogyan válik az aprócska róka népének büszkeségévé, okos, derék, becsületes, bátor, tisztalelkű felnötté. Végigkísérhetjük életútját, boldogulását és boldogságát. Emellett szól a mese az elmúlásról is, hiszen Vuk még kölyökként elveszíti a szüleit és testvéreit. Egy kisoróka kivételével, ugyanis a Kicsi Iny nevezetű rókalány megmenekül, elviszi az egyik Simabőrű (no, persze nem szívjóságból, hanem hogy majd a szép rókicával kedveskedjen egyszer a fővadásznak). A rókalány és Vuk életben maradása oldja az elmúlás szomorúságát. És az, ahogyan ezek a szívünknek kedves állatok megtalálják az életörömöt.

(folytatás a következő oldalon)

Fotók: Vigh László Miklós



Rókatánc

(folytatás az előző oldalról)

▶ Állat és ember kapcsolatáról is szól a történet. Fekete István regényében ez olvasható a Simabőrű Emberről: „Nem tud csendben lenni! Teleordítja az egész erdőt, és azt hiszi, minden őerte van. Megöl mindent, és mi csak tőle félünk. Némelyik villámló bottal jár, és megöl, hogy közel se megy hozzád.”

Amint tudjuk, az árván maradt Vukot nagybátyja, a bölcs Karak veszi oltalmába. Ő istápolja, tanítgatja a kölyköt, akiben már kicsiny róka korában megmutatkozik a tehetség, az, hogy a rókanép kincse ő, csak kell még picit irányítani. A kis Vuk egyszer megkérdi Karaktól, amikor a Simabőrűről van szó, aki irigy, s ezért utálja a rókák népe, hogy voltképpen: „Miért bánt minket?” A válasz egyszerű és elgondolkodtató: mert a Simabőrűben is megvan ugyanaz a zsigeri vadászösztön, mint a rókákban. Mert „sajnálja tőlünk, amit megeszünk, mert azt hiszi, minden az övé”. De ennek megértéséhez Vuk még túl fiatal volt akkor... Nos, nemcsak Vuk, hanem mi, Simabőrűek is eltűnődhetünk a Természet törvényein, meg az emberén. Hogy például miért öl a róka, és miért öl az ember.

Minden figura jól kitalált a táncszínházi produkcióban. A kölyök és a felnőtt Vukot, meg persze az egész rókacsaládot, hamar a szívébe zárja az ember. Aztán ott van Tás, a kelekótya vadkacsa, Unka, a béka. Az álnok róka figurája pedig érdekes, akár egy elkorcsosult, rossz útra tévedt hippi, akit Karaknak kell rendreutasítania.

Az előadásban remek alkalom újabb játékosra a Kicsi Iny kiszabadítása. Vuk pantomimezik nagy zavarában, kézzel-lábbal, par-

Vuk, Sut, az álnok róka és Karak



don, négy manccsal magyarázza Karaknak, hogy ki kellene menekíteni a ketrecbe zárt rókahölgyet. Rá varjú pedig megszervez egy kötéltűzástól sem mentes mentőakciót és egy kis interakciót a zsöllyében ülő gyerkőccel. Amúgy jó néhány gyereknéző lelkesen buzdította Vukot a rács mögött kuksoló rókalány megmentése során: „Engedd ki! Segíts neki!”

Aztán Karaktól is búcsúzni kell, mert „meglátta az elmúlás közelségét”. Ám az élet megy, csörtet, zakatol vagy fut tovább – most éppenséggel rókalábakon. Érkeznek új rókák, Vuk is párra talál. Éldegélnék tovább azért, hogy a rókák szabad népe ne vesszen el.

A családi táncszínházi előadás után az egyik kisserác lelkesen mondta, hogy neki tetszett nagyon az előadás. „Hát ezt észrevettük, annyiszor felugráltál és bekiabáltál” – válaszolta mosolyogva az anyuka. Egy másik fiúcska megjegyezte: „Azt hittem, mindenki fog beszélni, nem csak a varjú, de így is nagyon jó volt.”

Hát mit mondhatnék erre? Kááár, nagy kááár, hogy vége lett az előadásnak, mert még örömmel néztem volna a rókajátékot. Valószínűleg (remélhetőleg) az elkövetkező időkben még sok felnőtt és gyermek örömet leli Vuk táncszínházi történetében.

Tóth Hajnal

Rendező-koreográfus: Györfi Csaba
Koreográfus asszisztens: Tőkés Imola

Díszlettervező: Szóke Zsuzsanna

Jelmeztervező: Cristina Breteanu

Zeneszerző: Boros Csaba

Animáció: Szitai Eszter

Dramaturg: Czvikker Katalin

Szereposztás:

Rá (szürke varjú): Szabó J. Viktor

Vuk (kisiróka): Kányádi György

Karak (bölcs róka): Brugós Sándor Csaba

Kag (Vuk apja); Bark (rókafiú): Barabás Hunor

Iny (Vuk anyja); Tás (vadkacsa); Csele (rókalány): Barkóczi Réka

Unka (béka); Kicsi Iny (Vuk testvére): Szócs Anita

Vahur (vadászkutya); Sut (álnok róka): Kerekes Dalma